

Erik PLOTH: Verejný prísľub z pohľadu teórie a praxe

Abstrakt

V príspevku sa venujem problematike verejného prísľubu ako právneho úkonu, na základe ktorého vzniká záväzkový vzťah medzi sľubujúcim a oprávneným z verejného prísľubu, v prípade splnenia jeho podmienok. Analyzujem tento právny úkon z hľadiska jeho legislatívneho zakotvenia, z pohľadu teórie občianskeho práva, a tiež z hľadiska rozhodovacej činnosti súdov, pričom poukazujem na konkrétne súdne konanie v spore o záväzok z verejného prísľubu zhrnúc rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolacieho a dovolacieho súdu, ktoré dotvárajú celkový profil tohto inštitútu.

Abstract

In the paper, I deal with the issue of public promise as a legal act, on the basis of which an obligation relationship arises between the promiser and the beneficiary of the public promise, in case of fulfillment of its conditions. I analyze this legal act from the point of view of its legislative enshrinement, from the point of view of the theory of civil law, and also from the point of view of the decision-making activity of the courts, while pointing out the specific court proceedings in the dispute over the obligation from a public promise, summarizing the decisions of the court of first instance, the court of appeal and the Supreme Court, which complete overall profile of this institute.

Kľúčové slová: verejný prísľub, záväzkové právo, záväzok z verejného prísľubu

Key words: public promise, obligation law, obligation from a public promise

Autor:

JUDr. Erik Ploth
Katedra trestného práva, kriminológie a
kriminalistiky
Právnická fakulta
Univerzita Komenského v Bratislave
Šafárikovo námestie 6 810 00 Bratislava
Slovenská republika
erik.ploth@flaw.uniba.sk

Úvod

Posledná, dvadsiata hlava ôsmej časti zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej v texte len „Občiansky zákonník“) obsahuje úpravu záväzku z verejného prísľubu. Jeho stručné legislatívne vymedzenie ho definuje ako záväzok osoby, ktorá „*verejne vyhlási, že zaplatí odmenu alebo poskytne iné plnenie jednému alebo niekoľkým z bližšie neobmedzeného počtu osôb, ktoré splnia podmienky určené vo verejnom prísľube.*“¹ Z pohľadu legislatívneho vymedzenia a právnej teórie sa v prvej časti príspevku zameriavam na analýzu znakov verejného prísľubu. Druhá časť príspevku je venovaná konkrétnej prejednávanej veci – sporu prameniaceho z verejného prísľubu. Konkrétne okolnosti prípadu rozoberám bližšie v druhej kapitole príspevku a príslušných podkapitolách. Spor prejednával okresný súd, krajský súd aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, preto predmetnú vec vnímam obohacujúcu z hľadiska nazerania na dané kauzy súdmi rôznych stupňov. Z dôvodu stručného legislatívneho vymedzenia, pomerne nízkeho počtu odbornej literatúry na danú tému a tiež, že záväzky z verejných prísľubov nie sú často prejednávané súdmi, považujem rozbor za prínosný k tejto problematike.

1. Verejný prísľub ako právny úkon

Verejný prísľub je jednostranný neadresovaný právny úkon. Vôľa smerujúca k vykonaniu platného právneho úkonu musí byť slobodná a vážna a navonok musí byť prejavená určito a zrozumiteľne. Pokiaľ právny úkon nespĺňa niektorú z väd vôle alebo jej prejavu, je absolútne neplatný.² Okrem týchto všeobecných náležitostí právnych úkonov je obligatórnym znakom verejného prísľubu vyhlásenie o odmene, ktoré, ako vyplýva z jeho názvu, musí byť urobené verejne. Bez verejného vyhlásenia totiž prísľub nezaväzuje.³ Táto podmienka bude naplnená, keď sa vyhlási spôsobom umožňujúcim oboznámenie sa s jeho podmienkami neurčitému počtu záujemcov, napríklad prostredníctvom televízie, novín, rozhlasu, či pred skupinou ľudí.⁴ Týmto vyhlásením osobou, ktorá verejný prísľub uskutočnila (sľubujúci), vzniká právny úkon voči vopred neurčitému okruhu osôb, pričom právny vzťah vzniká až po splnení podmienok uverejnených vo verejnom prísľube, keď osoba, ktorá tieto podmienky splnila, má nárok na sľúbenú odmenu. Právny vzťah tak nevzniká už samotným uverejnením verejného prísľubu, keďže v tomto štádiu ešte nie je isté, či nejaká osoba splní podmienky určené vo verejnom prísľube.⁵ „...*právny úkon verejného prísľubu vzniká už na základe uverejnenia verejného vyhlásenia, avšak záväzkovoprávny vzťah, vzhľadom na obsah nárokov, vzniká až po splnení podmienok uvedených vo verejnom prísľube.*“⁶ Po splnení podmienok verejného prísľubu vzniká nárok na zaplatenie odmeny alebo poskytnutie iného plnenia (podľa znenia prísľubu),

¹ § 850 Občianskeho zákonníka

² MITTERPACHOVÁ, Jana. In: ŠTEVČEK, Marek, DULAK, Anton, BAJÁNKOVÁ, Jana, FEČÍK, Marián, SEDLAČKO, František, TOMAŠOVIČ, Marek a kol.: Občiansky zákonník I. § 1 – 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 258. ISBN 978-80-7400-770-5.

³ PLANK, Karol. In: VOJČÍK, Peter a kol.: Občiansky zákonník. Stručný komentár. Tretie, doplnené a prepracované vydanie. Bratislava: IURA EDITION, 2010, str. 1209. ISBN 978-80-8078-368-6.

⁴ Tamtiež.

⁵ LÖWY, Alexandra. In: ŠTEVČEK, Marek, DULAK, Anton, BAJÁNKOVÁ, Jana, FEČÍK, Marián, SEDLAČKO, František, TOMAŠOVIČ, Marek a kol.: Občiansky zákonník II. § 451 – 880. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 3192. ISBN 978-80-7400-770-5.

⁶ Tamtiež.

pričom tento nárok možno vymáhať aj súdne.⁷ Občiansky zákonník v § 851 upravuje tzv. zásadu časovej priority. Podľa nej „(ak podmienky verejného prísľubu neurčujú inak), dostane odmenu ten, kto ich najskôr splní.“⁸ V prípade, ak si viacero subjektov bude uplatňovať nárok z verejného prísľubu preto nebude relevantné, kto si u sľubujúceho nárok uplatnil prvý, ale kto splnil podmienky prísľubu skôr.

Pri nahliadnutí na českú právnu úpravu verejného prísľubu⁹ nachádzame úpravu odvolania a aj zmeny podmienok verejného prísľubu.¹⁰ Podľa niektorých autorov je v podmienkach Slovenskej republiky potrebné zastávať stanovisko, že z hľadiska istoty súťažiacich je verejný prísľub v zásade neodvolateľný, s výnimkou prípadu, ak by jeho odvolateľnosť bola výslovne zakotvená vo vyhlásení verejného prísľubu.¹¹ Domnievam sa však, že na túto problematiku je skôr vhodné nazerať cez prípustnosť analógie, a preto zastávam názor ako uvádzajú iní autori, že s poukazom na ustanovenie § 853 ods. 1 v spojení s ustanovením § 43a, resp. § 849 Občianskeho zákonníka bude odvolanie verejného prísľubu možné.¹² Dôležitou podmienkou odvolania však bude jeho spôsob, ktorý by mal byť vykonaný aspoň vo forme, v akej bol verejný prísľub daný, prípadne v účinnejšej forme.¹³

Vysporiadavanie záväzkov z verejného prísľubu je v všeobecne skôr výnimočnou okolnosťou, no najmä v dnešnej dobe technologického rozvoja a sociálnych sietí je možné evidovať množstvo úkonov naplňujúcich znaky verejného prísľubu. Sľubujúci musí byť preto obozretný vo svojich vyjadreniach a pripravený plniť záväzok, ak dôjde k naplneniu určených podmienok, inak sa vystavuje možnosti súdneho vymáhania takého záväzku, ako rozoberiem v druhej kapitole.

2. Z rozhodovacej činnosti súdov

V tejto časti príspevku priblížime súdne konanie vo veci sporu o vyplatenie odmeny zo záväzku prameniaceho z verejného prísľubu. V analyzovanom prípade sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 10.000,- eur s príslušenstvom, ako odmeny z verejného prísľubu žalovanej, ktorá prostredníctvom televízneho spravodajstva v reportáži o nezvestnej osobe uviedla: „*Chceli by sme poskytnúť odmenu tomu, kto nám poskytne hodnoverné informácie, kde sa nachádzal alebo čo robil, alebo videl jeho auto, 10.000,- eur.*“ V reportáži nasledovala výzva, aby boli informácie poskytnuté polícii na čísle 158, resp. ďalej bol k reportáži uverejnený text so znením: „*Odmena 10.000,- eur, ktorú ponúkla rodina nezvestného advokáta za akékoľvek informácie stále platí. Informácie môžete poskytnúť aj polícii.*“ Žalobca si nárokoval zaplatenie tejto sumy, nakoľko po odvysielaní reportáže v rannom spravodajstve podľa popisu opoznal vozidlo nezvestnej osoby a kontaktoval dňa 27.06.2011 o 08:05 hod. mestskú políciu.

⁷ LAZAR, Ján. In: LAZAR, Ján a kol.: Občianske právo hmotné. 2. zväzok. Bratislava: IURIS LIBRI, 2014, str. 269. 978-80-89635-08-5.

⁸ § 851 Občianskeho zákonníka

⁹ § 2884 a nasl. zákona č. 89/2012 Sb. Občianský zákoník.

¹⁰ SELUCKÁ, Markéta. In: HULMÁK, Milan a kol.: Občianský zákoník VI. Záväzkové právo. Zvláštni část (§ 2055–3014). 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, str. 1486. ISBN 978-80-7400-287-8.

¹¹ PLANK, Karol. In: VOJČÍK, Peter a kol.: Občiansky zákonník. Stručný komentár. Tretie, doplnené a prepracované vydanie. Bratislava: IURA EDITION, 2010, str. 1211. ISBN 978-80-8078-368-6.

¹² LÖWY, Alexandra. In: ŠTEVČEK, Marek, DULAK, Anton, BAJÁNKOVÁ, Jana, FEČÍK, Marián, SEDLAČKO, František, TOMAŠOVIČ, Marek a kol.: Občiansky zákonník II. § 451 – 880. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 3193. ISBN 978-80-7400-770-5.

¹³ Napríklad, ak bol verejný prísľub daný v miestnych novinách, je vhodné uverejniť na tom istom mieste v novinách, alebo účinnejšou formou – v novinách aj televízii. Ak by bol verejný prísľub daný v televízii, nestačilo by jeho odvolanie napr. v miestnych novinách.

Príslušníci po preverení oznámenia kontaktovali štátnu políciu, ktorá vec prevzala, nakoľko išlo skutočne o hľadané vozidlo nezvestnej osoby. Komplexná zdravotná záchraná služba (ďalej len „KZZS“), ktorá vykonávala pátranie po nezvestnej osobe a jej motorovom vozidle sa k nemu dostala v ten deň, približne o 11:00 hod., pričom v tom čase mali mať nájdené aj predpokladané miesto hrobu nezvestnej osoby. Žalobca vzhľadom na citlivosť okolností sám nekontaktoval žalobkyňu a s prípadným vyplatením odmeny, resp. nakontaktovaním sa na nálezcu ponechal žalobkyňi dostatočný časový priestor. Žalobca sa dozvedel, že vyplatenia odmeny za nájdenie motorového vozidla sa domáhali tretie osoby, preto sám aktívne kontaktoval žalovanú za účelom informovania sa ohľadne splnenia verejného prísľubu z jej strany, pričom využil aj služby mediátora. V jeho súčinnosti žalovaná preukázala pripravenosť plniť záväzok z verejného prísľubu, avšak k plneniu nedošlo z dôvodu, že podľa jej informácií malo k nájdeniu vozidla dôjsť príslušníkmi polície pri obchôdzke. Následne žalovanú vyzval právny zástupca žalobcu na splnenie záväzku z verejného prísľubu dňa 20.11.2013, na čo reagoval jej právny zástupca listom zo dňa 21.01.2014, v ktorom uviedol, že sa vyjadří po zvážení právnych a skutkových okolností veci. Na opakovanú výzvu zo dňa 20.02.2014 sa zástupca nevyjadril, preto podal žalobca dňa 16.06.2014 na Okresný súd Bratislava III žalobu.

2.1 Rozhodnutie prvostupňového súdu

Podanú žalobu prvostupňový súd zamietol, pričom konštatoval, že „zverejnením verejného prísľubu ešte nevzniká záväzkový vzťah (ani záväzok sľubujúceho). Nárok na zaplatenie odmeny sa odvíja až splnením stanovených podmienok, a vzniká osobe, ktorá tieto podmienky splnila, a to osobne, ktorá ich splnila najskôr, toto tzv. právo predstihu sa odvíja od okamihu splnenia podmienok, nie od času prihlásenia sa o odmenu. Dôkazné bremeno znáša ten, kto splnil podmienky prísľubu, resp. tvrdí, že ich splnil.“ V rozhodnutí ďalej uvádza, že verejný prísľub daný žalovanou spĺňal všetky náležitosti ako po formálnej, tak aj po materiálnej stránke (verejný prísľub nebol sporový). Mal však za to, že žalobca nesplnil podmienky verejného prísľubu ako prvý. Hoci mal preukázané, že žalobca oznámil náčelníkovi mestskej polície, kde sa predmetné vozidlo nachádza, táto informácia však absentovala vo vyšetrovacích spisoch polície, či rozhodnutiach vo vzťahu k vyšetrovaniu trestného činu vraždy nezvestnej osoby a žalobca nebol ani v týchto konaniach vypočutý ako svedok – nálezca motorového vozidla. Nestotožnil sa s tvrdením žalobcu, že napomohol pri objasňovaní trestného činu, nakoľko svoje tvrdenie nepreukázal. Súd sa priklonil k vyjadreniu žalovanej, podľa ktorého nárok na vyplatenie odmeny by mala KZZS, avšak táto si odmenu neuplatnila. Tiež sa stotožnil s názorom žalovanej, že úradné záznamy v spise mestskej polície (preukazujúce pravdivosť žalobcových tvrdení o nájdení a nahlásení vozidla) nie sú relevantným dôkazom pre civilné konanie. Vzhľadom na tieto okolnosti mal súd za to, že žalobca nesplnil podmienky verejného prísľubu a žalobu zamietol.¹⁴

2.2 Rozhodnutie odvolacieho súdu

¹⁴ Rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 12. októbra 2016, sp. zn. 7C/183/2014.

Proti rozhodnutiu okresného súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Odvolací súd v rozsudku zhrnul, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal na správnosť záverov súdu prvej inštancie, keď právne posúdil vyhlásenie vyplývajúce z audiovizuálnej nahrávky ako verejný príslub žalovanej, spĺňajúci všetky zákonom vyžadujúce náležitosti, pričom bolo v konaní nesporným, že vyhlásenie bolo vykonané žalovanou, bolo vyhlásené verejne, nakoľko bolo odvysielané v televízií. Verejný príslub žalovanej obsahoval vyhlásenie o odmene ako aj podmienky na vyplatenie odmeny, čiže všetky zákonom požadované náležitosti ustanovené v § 850 Občianskeho zákonníka a možno ho vyhodnotiť ako platný právny úkon. Tiež potvrdil názor prvostupňového súdu, že zverejnením verejného príslubu záväzkový vzťah ešte nevznikol, nakoľko takýto vzťah vzniká až splnením stanovených podmienok uchádzačom, a že dôkazné bremeno na preukázanie splnenia podmienok verejného príslubu znáša v danom prípade žalobca, ktorý na preukázanie svojho tvrdenia predložil v konaní pred súdom prvej inštancie Úradné záznamy Mestskej polície. Súd prvej inštancie predložené úradné záznamy nepovažoval za relevantné dôkazy pre civilné konanie. Odvolací súd však nezhodujúc sa s názorom súdu prvej inštancie predmetné dôkazy vyplývajúce z úradných záznamov vzal pri svojom rozhodovaní do úvahy, nakoľko mal za to, že niet dôvodu, aby predmetné dôkazy neboli relevantnými pre civilné konanie, keď za dôkaz v civilnom procese môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Úradné záznamy slúžia k objasneniu veci, keď popisujú udalosti, ktoré sa stali dňa 27.06.2011 a slúžia tak k objasneniu skutočností potrebných pre zistenie, či žalobca splnil podmienky verejného príslubu žalovanej a ich pravdivosť bola v konaní potvrdená svedeckými výpoveďami. Odvolací súd mal za to, že skutočnosť, že vo vyšetrovacom spise sa nenachádzala zmienka o nahlásení motorového vozidla polícii, ani skutočnosť, že žalobca nebol v konaní vypočutý nie je relevantná pre posúdenie splnenia podmienok verejného príslubu, a to z dôvodu, že žalobca nemal nijakú možnosť ovplyvniť vyšetrovacie úkony príslušných orgánov činných v trestnom konaní. Odvolací súd tak dospel k záveru, že skutkové závery súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal, že napomohol pri objasňovaní trestného činu, majú za to, že žalobcom predložené úradné záznamy nie sú relevantným dôkazom v civilnom konaní, sú nesprávne a nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Konštatovaná nesprávnosť skutkových záverov súdu prvej inštancie vyplynula aj zo zopakovaného dokazovania pred odvolacím súdom. Odvolací súd tak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca splnil podmienky verejného príslubu, tak ako ich stanovila žalovaná, nakoľko žalobca skutočne videl motorové vozidlo. Informáciu o tom, kde sa predmetné vozidlo nachádza poskytol mestskej polícii, ktorá po obdržaní tejto informácie hľadané vozidlo bola obhliadnuť. Po obhliadnutí vozidla bolo zistené, že sa skutočne jednalo o hľadané vozidlo. Žalobca zároveň splnil podmienku verejného príslubu vo vzťahu k vozidlu ako prvý, keď z dokazovania nevyplýval opak, nakoľko príslušníci KZZS obhliadli predmetné vozidlo až po tom, ako informáciu o vozidle poskytol polícii žalobca. Odvolací súd teda dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na odmenu, ktorá je obsahom verejného príslubu žalovanej a zároveň povinnosť žalovanej ako sľubujúcej vyplatiť odmenu žalobcovi.¹⁵

¹⁵ Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. decembra 2019, sp. zn. 7Co/93/2017.

2.3 Dovolanie a rozhodnutie dovolacieho súdu

Rozsudok krajského súdu napadla žalovaná/dovolateľka prostredníctvom jej právneho zástupcu v zákonnej lehote dovolaním s odôvodnením, že napadnuté rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok). Nesprávne právne posúdenie veci podľa žalovanej spočívalo v tom, že :

- a) súd druhej inštancie vzal pri svojom rozhodovaní do úvahy predložené dôkazné prostriedky
- Úradné záznamy mestskej polície,
- b) nesprávne právne posúdenie vyhlásenia vyplývajúceho z audiovizuálnej nahrávky ako verejný prísľub,
- c) vedomé splnenie podmienok verejného prísľubu zo strany žalobcu.

Ad a)

Žalovaná namietala, že z úradných záznamov mestskej polície vyplývajú rozpory v ich číslovaní, keď záznam preukazujúci ohlásenie hľadaného vozidla má č. 27/2011/MsP/2 a následný úradný záznam vykonaný hliadkou č. 27/2011/MsP/1, a že žalobca ohlásil hľadané vozidlo dňa 27.6.2011 o 8.05 hodine, no žalovanej, že podľa jeho názoru splnil podmienky verejného prísľubu až 5.3.2012 t. j. viac ako 8 mesiacov po tvrdenom ohlásení. Navyše skutočnosť ohlásenia hľadaného vozidla zo strany žalobcu nevyplýva zo žiadneho trestného spisu, ktorý bol pripojený v tejto veci. Podotýka, že súčinnosť žalobcu v trestných konaniach, ktoré súviseli s touto vecou vyplýva z tvrdenia svedka žalobcu. Preto má odôvodnenú pochybnosť o vzniku úradného záznamu mestskej polície č. 27/2011/MsP/2 (ohlásenie hľadaného vozidla žalobcom) v čase, ktorý je na ňom uvedený a skôr je možné predpokladať jeho vznik v čase, v ktorom sa žalobca dozvedel o existencii verejného prísľubu.

Ad b)

Keďže je verejný prísľub právnym úkonom, musí spĺňať všeobecné náležitosti právneho úkonu podľa § 37 Občianskeho zákonníka. Medzi všeobecné náležitosti právneho úkonu patrí sloboda, vážnosť, určitosť a zrozumiteľnosť. Splnenie týchto podmienok je rozhodné pre vznik právneho úkonu a ich splnenie sa posudzuje v čase, kedy bol právny úkon prejavovaný. V čase vzniku tohto právneho úkonu nebolo vôbec zrejmé, kto tento úkon realizoval. Skutočnosť, že to bola žalovaná z audiovizuálneho záznamu vôbec nevyplýva. Teda v čase prejavenej vôle nebolo vôbec zrejmé, o koho prejav vôle sa jedná. Z uvedeného dôvodu nemožno hovoriť o určitosti právneho úkonu, keď objektívne nebolo zistiteľné o prejav vôle, ktorého subjektu sa jedná. Táto vada vedie k posúdeniu daného prejavu vôle ako zdanlivému právnemu úkonu t. j. *non negotium*, ktorý nevyvoláva žiadne právne následky. Predmetom verejného prísľubu bolo ale poskytnutie informácií o aute a o osobe. Žalovaná neuviedla o aké auto má ísť a táto skutočnosť vyplynula len z informácií televízie, čo tiež vedie k neurčitosti právneho úkonu. Teda predmetom verejného prísľubu nebolo auto, ako uviedol žalobca v úradnom zázname.

Ad c)

Žalobca v rozhodnom čase nevedel o verejnom príslube, čo vyplýva z rozporuplnosti jeho výpovedí, keď raz uviedol, že auto videl deň predtým, následne videl reportáž ráno po 6:00 hod., údajne ju ohlásil až o 8:05 hod. a žalovanej sa ozval až po viac ako 8 mesiacoch.

Záverom dovolania žalovaná zosumarizovala dôvody nasledovne:

- nevznikol vôbec právny úkon, ktorý by obsahoval ustanovenie o odmene a podmienkach verejného príslubu, a to z dôvodu, že v čase prejavu nebolo možné identifikovať osobu, ktorá uskutočnila prejav vôle
- medzi podmienky verejného príslubu nepatrilo ohlásenie rozhodných skutočností polícii - táto skutočnosť vyplýva len zo sprievodných informácií, ktoré ale nepochádzajú od žalovanej.
- žalobca nepreukázal, že v čase údajného splnenia podmienok verejného príslubu vôbec vedel o jeho vzniku a podmienkach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd uznesením dovolanie odmietol. Konštatoval, že dovolanie žalovanej bolo podané včas stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Stotožnil sa s tvrdením právneho zástupcu žalobcu, vo vyjadrení k dovolaniu, že dovolanie nie je odôvodnené dovolacími relevantnými dôvodmi, keďže nešpecifikuje zásadnú právnu otázku, ktorá v dovolacom konaní nebola dosiaľ vyriešená a zároveň nie sú dovolacie dôvody vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP. Dovolací súd konštatuje, že zo skutkového stavu tak ako ho ustálil dokazovaním odvolací súd vyplýva záver, že žalobca podmienky verejného príslubu splnil. Závažnosť verejného príslubu si musí uvedomovať osoba, ktorá tento príslub dáva. Prejav vôle žalovanej „Chceli by sme poskytnúť odmenu tomu, kto nám poskytne hodnoverné informácie, kde sa nachádzal alebo čo robil alebo videl jeho auto, 10 000 eur“, ktorý bol odvysielaný v rámci vysielania TV JOJ vyžaduje prípravu takéhoto príspevku do televízneho vysielania. Osoba, ktorá verejný príslub dáva má dostatočný čas zvážiť právne následky verejného príslubu. Verejný príslub je podstatne neodvolateľnou ponukou (ofertou) spôsobujúcou vznik záväzku. Právna úprava v platnom a účinnom občianskom zákonníku vychádza z toho, že verejný príslub ako väčšina právnych úkonov sa vyhodnocuje podľa svojho obsahu a nemusí obsahovať výslovný prejav vôle slovným spojením „verejný príslub,“ o ktorej skutočnosti možno uvažovať iba *de lege ferenda* za účelom zvýšenia právnej istoty adresátov verejného príslubu i osôb dávajúcich verejný príslub. Verejným príslubom spravidla súkromná osoba mobilizuje neurčitý počet adresátov (napr. obyvateľov) k určitej aktivite, za ktorú ponúka protihodnotu, ktorú stanovila vlastnou úvahou. V súdnom prípade nemožno vidieť nepomer plnení, keďže žalobca napomohol objasniť trestný čin a identifikoval miesto, na ktorom sa našlo hľadané motorové vozidlo, ktoré samo predstavuje majetkovú hodnotu. Záverom rozhodnutia dovolací súd vyjadril *obiter dictum*, že pre vznik nároku na plnenie z verejného príslubu v zmysle § 850 OZ nie je rozhodné, či osoba, splnila podmienky verejného príslubu vedome, a či si v čase splnenia podmienok uvedomovala, že jej vznikol nárok na plnenie z verejného príslubu. Splnenie podmienok verejného príslubu má objektívny charakter a musí nastať po vyhlásení verejného príslubu.¹⁶

¹⁶ Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2022, sp. zn. 7Cdo/126/2020.

Záver

Príspevok sa venuje vymedzeniu verejného prísľubu ako právneho úkonu, pričom tento analyzuje z hľadiska legislatívneho vymedzenia a z pohľadu teórie práva. Komparáciou s právnou úpravou Českej republiky reflektuje možný problematický výklad odvolania verejného prísľubu. Rozborom konkrétnej kauzy poukazuje aj na rozhodovaciu činnosť súdov rôznych stupňov v otázke záväzku z verejného prísľubu, pričom príspevkom zdôrazňujem názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodujúceho v danej veci o dovolaní, ktorý v rozhodnutí vyjadril dôležité idey súvisiace s problematikou verejného prísľubu. Tieto spolu s legislatívnym vymedzením dotvárajú obraz verejného prísľubu ako právneho úkonu a záväzkov z neho plynúcich.

POUŽITÁ LITERATÚRA:

Knižné publikácie

HULMÁK, Milan a kol.: Občianský zákoník VI. Záväzkové právo. Zvláštni časť (§ 2055–3014). 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 2072 s. ISBN 978-80-7400-287-8.

LAZAR, Ján a kol.: Občianske právo hmotné. 2. zväzok. Bratislava: IURIS LIBRI, 2014, 573 s. 978-80-89635-08-5.

ŠTEVČEK, Marek, DULAK, Anton, BAJÁNKOVÁ, Jana, FEČÍK, Marián, SEDLAČKO, František, TOMAŠOVIČ, Marek a kol.: Občiansky zákoník I. § 1 – 450. Komentár. 2. vydanie Praha: C. H. Beck, 2019, 1754 s. ISBN 978-80-7400-770-5.

ŠTEVČEK, Marek, DULAK, Anton, BAJÁNKOVÁ, Jana, FEČÍK, Marián, SEDLAČKO, František, TOMAŠOVIČ, Marek a kol.: Občiansky zákoník II. § 451 – 880. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, 1578 s. ISBN 978-80-7400-770-5.

VOJČÍK, Peter a kol.: Občiansky zákoník. Stručný komentár. Tretie, doplnené a prepracované vydanie. Bratislava: IURA EDITION, 2010, 1282 s. ISBN 978-80-8078-368-6.

Právne predpisy

Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákoník.

Zákon č. 89/2012 Sb. Občianský zákoník.

Rozhodnutia súdov

Rozsudok Okresného súdu Bratislava III z 12. októbra 2016, sp. zn. 7C/183/2014.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 11. decembra 2019, sp. zn. 7Co/93/2017.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2022, sp. zn. 7Cdo/126/2020.